ГЛАС ЦРНОГОРЕ

Излази СРИЈЕДОМ и СУБОТОМ. — Уредништво и администрација Његошева Бр. 7. — Рукописи се не враћају — Телефон Уредништва број 84 — Претплата: мјесечно Lit. 5.— — Појединачни број

ГЛАС ВОЂЕ — ГЛАС НАРОДА

46 милиона Италијана спремно за крвави дочек нападача

Дучеов говор пред Директоријем фашистичке стране

(Рим) Дуче је, на васједању Директорија фашистичке стране одржаном у Палати Венеција а дан 24 јула, одржао велики говор, у којему је углавном рекао:

„Цифре о бројној снази странке ванста су красноречиве и засвјажују сваки коментар; оне доказују да је маса чланства увијек огромна. Бројчана да и навон завршена потребне селекције и чишћења „а маса остати још увијек знатна. Бићемо увијек, као што морамо бити, масовна странка, јер ва владање и управљање државом од 46 милиона становника, којих ће ускоро бити 50, потребна је маса, потребне су десетине хиљада фашиста, који би имали око себе стотине хиљада сарадника истих истом вјером. Моја интервенција на овом васједању додаје усљед чињенице да желим реферисати Директорију о адреси која ми је предата од стране секретара странке, и коју сам сматрао дужношћу да објавим. Могао бих и да то не учиним, као што писам објавио ни друге одлуке Директорија, али сам сматрао умјесним да је објавим већ и због тога што су у њој идеје не само Директорија, него и моје. Што се тиче односа ове адресе према иностранству, рећу ћу да се са непријатељским нацијама полемише само тоновима метиша. Најбоља полемика води се оружјем. Што се, међутим тиче унутрашњости, било је неких страпутања, као и погрешних тумачења. Странка је у свим сферама епохама била на висини свог задатка. Људи су починили грешке; али они су увијек били руководјени добрим намјерама. Била је можда грешка што су се у странку увели сви борци на сјетској рати? Дошли су сами борци, рећи ћу ми: Зашто хоћете да нас оставите пред вратима? Хтјело се дати ово признање том храбром борцима на сјетској рати. Овај чин се морао учинити. Можда је била грешка што су у неким тренутцима хтјело сувише овеваљчитити странку, али је јасно да партијски функционери морају имати неоспорну власт, која може смјеста доћи до изражаја. Странка се се садржи само у борцима, које је прочитао друг Скорца: ова је и у њеним десетинама хиљада погинулих, у хиљадама добровољаца, од Палоте до Борг Пизаниће. Кров све оне године држала је странка на могама земљу у борби, која је отпочела у јануару 1935 године. Странка има своју идеалну линију, коју ћу ја увијек бранити. Што се тиче тачака које је Директорију читао, проучимо их заједнички: 1) „Строго спречавање свих покушаја да се постигне расцјен у народу. Где закони нису довољни, треба старати се. Одлично! Али италијански народ заслужује сво наше поштовање, сву нашу љубав, јер он даје дивни примјер и ја не знам шта се још може тражити од нашег народа: стеже ланац, неустрашиво стоји под бомбардовањем. Има наравно нетитиних и противних елемената. Али зар хоћете да у нацији од 46 милиона становника не буде хиљаду или сто хиљада особа које су из личних разлога или због свог нарушеног живчаног система нетрпељиве или опозиционарне? Треба изложити смијеху заштитнике и широце детективских и те како детективских романа, произвође болесних фантазија. 2) „Уједињење строгом а ако треба и немилосрдном дисциплином индустријске производње и усавршење јединствене дисциплине у пољопривредној производњи". Треба заиста стазити све снаге на националном поприште. Створени су чиниоци пољопривредне производње, то јест план који ће морати да дисциплинује 4 милиона земљорадника. То је заиста революционарна потпуно. Иако се ове прве године не може мислити да ће све ствари данас наиредовати, створени су планови за регулисање пољопривредне производње. Сем тога се треба побринути за индустријску производњу, треба имати храбрости да се елиминишу све индустрије које немају разлога опстанка; осредњи заводи са сироминим људима функционишу добро, савршени заводи са несрећним људима иду усурсет пропасти. 3) „Дисциплина и ефикасија контроле апровизације и расподјеле за трговину све робе, елиминацији интервенције и спекулативне и разорне надструктуре". На том пољу је постигнут прогрес. 4) „Редукција на неопходни минимум прикредних установа, од којих су се многе показале бескорисним или преживјелим или штетним.

Ја сам рекао у Сенату да се ствара сувише установа. Много пута је то заиста сувишно, много пута штетно, али некада неопходно. Иако је број установа претјеран. Ја ту подрављевам установе које нису увијек неопходна заштита државне управе. Рјечно горито је може сакупити све те установе је корпорација. Све мора почети, развити се и сврстити у корпорације, које је актуелна и брза творевина нашег режима. Корпорација је фашистичка и револуционарна реакција режима, претрева воље народа у свјетској цив лизацији. Такође и овдје се ради о томе да се види јесу ли људи, који се налазе на чеу корпорација, увијек у стању да рјеше своје задатке. Сада странка исх располаже довољно бројном и довољно селекционисаном управном класом. 5) „Напуштање бирократских отежавања претпоставу у ратно доба." Не треба мислити да ће у будуће државе са правом бирократијом. Не могу се замислити бирократијом жељезничари, поштари и телеграфисти, учитељи, професори универзитета и средњих школа, судије и друге категорије те врсте, јер сам ја правом бирократијом мислио сву коју може утицати на политичке и привредне директиве државе. То је права бирократија. Ја огра ничујем бирократију на неколико десетака особа. Генерали директори министарстава могу утицати на државну управу; ради се о људима високо сложених што се тиче струке. Заиста изгласан на посљедњем васједању министарског савјета допуста појединим министрима да удаљују генералне секретаре, који имају на високу свог задатка; мислим да их нема много. Треба да бирократија да би била брзом, прибјегне модерним средствима која нам техника и наука пружају у довољној мјери. Бирократија у посљедње вријеме прожета младим елементима. Иначе се намјеће реформа да би се научило да према свим слојевима буде у највећој мјери учтива и пуно стрпљивија према сетном народу. Свуда се мора примјенити формула „стрпљиво слушати и праведно радити". 6) „Спречавање свим средствима цене бераћ, поже зајмиоца у свим областима земљорадника, и т.д." Ова т.зв. цена бераћ већ је данас наложена оштром прогоњеву. Оно ће постати драконски овог дана када ми успиде да повећам основна требовања хлијеба пшенице и пирина. Када будемо могли да повећамо основна требовања мањи ће се начина да се поведе контрола у свему и над свима. Понављам да ће ова борба против цене бераћ имати повјетарну струју са повећањем основних требовања и негативну струју са хвалама строжима од садашњих. 7) „Најстрожија контрола и ватрањ великих хотела, пансиона, ресторана и луксузних крочарница итд." Одобравам ватрањеве свих хотела, гдје евакуисани мушкарци и евакуисане жене чисто чине скандале и кваре психологију села. У сваком случају могу се ови луксузни хотели мирне душе ватрити. Ми смо још режим ширкоргудости. Нова аргентинска влада већ је ограничила одјела по особи. Енглеска је одредила да тјакве ва одијела могу носити само три боје. Италија је још и данас земља у којој се боље облачи него у свим земљама свијета. Морање се демобилисати још сувише добро снабдјевене мушке и женске гардеробе. 8) „Репатриација странаца". У Италији је било 110.000 странаца, од којих су многа репатрирани док су други концентрирани. Провинцијски федерали морају пазити не само на све што се тиче тих странаца него и на понашање са варобљеницима. У неким случајевима је понашање према варобљеницима једноставно жалосно. Сви они који се враћају на земљиштва прикучају управо јеловите стари о окрутности Енглеза. Симптоматично је да официри, који се враћају на варобљеништва, сви јаитијевају само једну ствар: да се потјешава на директоре варобљеничких логора. 9) Посљедњи дио адресе тиче се одзвеног рада. Треба искористити цјелокупни људски материјал нације. То се учинило у сним земљама свијета.

Што се тиче радничких маса, прекидање рада у марту ове године било је спорадично и са привредном повадном. На потајне позиве, на демонстрације по трговинама није нико — повијали ни-о одговоре. Радничка класа је на истој линији са осталим дијелом нације. Фашистички режим је заиста најбољи режим који она може очекивати на на којем дијелу свијета. С тим у вези нека управљачи синдиката жиде међу радницима и нека не сматрају иосоо части да одржавају чешће водире са радницима. Што се тиче омладине револуција Директорија изнијала нарано на моје одобравање. Моје је увјерење да ће правац који је дала странка, учинити од омладине наше посљедње. Мало ми је констатовати да и у имеиоваиу федерала има много припадника класа изнад 1905. и 1915. Сви странчаки људи, сви функционери морају бити убјеђени и морају од тог убјеђења чинити евангјеље за њијели италијански народ, да у овоме рату нема алтернатива, да постоји само један пут: или ће се побједити — као што је чврсто ријечју — или је јасно да ће Италија имати бешчасни мир, који ће је као силу турити на четврто или пето мјесто. Мир означава капитулацију, капитулација значи бешчашће и катастрофу. Представник коју би непријатељ учинио, баш би тај заборављ Италије све до доласка бушака. Било би разорено и све индустрије. Било би такође изгубљено индустрију аутомобилизма; фоод се уништио већ два покушаја да дође у Италију, два неуспјела покушаја. Непријатељ би нам оставили очи да плачемо. Уистини већ је много пута у историји бивало да су освајачи опљачкали Италију и оставили у свом овадаћ ... Данас ... Европа ... Европа ... Европа

СТАРЕ НАВИКЕ

Свако ново вријеме тражи нове људе, са схватањима сагласним савременим захтјевима. Нема веће трагедије за један народ него кад његовом судбином руководе људи недорасли за догађаје у којима се налазе. Недораслости може бити кад неспособни и несвјесни људи руководе на родним пословима. Но нарочито и људи и друштва могу страшно да пате од грдних навика, на које спеціјално мислимо овом приликом.

Навике су бојазе које душом учитељене, настају такво срдење са извјесним личностима, да се тешко од њих ослободјају. Оне могу бити свиња, кадс их примамо сваранне, а могуће да могуће тешко прилјепе за душу у састави дно човјековог ја. Зар нијесе душа у човјечију неку сварлиску, а послије човјек се радје сјетне хране него духовне. Тако исто многобројне навике, на које спеціјално мислимо, могу бити кобне те само за онога коме робују, него за читаво друштво. Зашто свако друштво тражи да и клеветника треба једне благодјети.

Живот је баш увијек изложен промјенама, кад и саме кад мјенјамо, а да чинјемо нешто сасвим нијесу се, нијесу свакад нешто нових, а добрих промјена. И никада вријеме није тражило нове људе и старе схватања у разним сферама друштвеног живота. Нијесу ни сјетне. Но ако се и сјетне у ствари у разрушу.

*Посматрајмо и прошлост. Прошлост је пуна свјетлих примјера. Свјетлих примјера, а и свјетлих примјера. Свјетлих примјера, а и свјетлих примјера. Свјетлих примјера, а и

ДНЕВНЕ ВИЈЕСТИ

Декретом бр. Е. Губернера

Пенсионисани су они бивши службеници у војсци и жандармерији бивше Југославенске државе

1) Официри:

Дракуловић В. Никола, пјешадијски поручник; Бабовић М. Милета, санитетски капетан I класе; Бурашковић Б. Андрија, ваздухопловни капетан II класе; Бурашић Л. Само, ваздухопловни капетан I класе; Бурашковић М. Лука, пјешадијски капетан I класе; Пајовић Ј. Благота, пјешадијски пуковник; Пејовић Б. Ночак, пјешадијски капетан I класе; Милић Г. Радоје, пуковник, војни судија;

2) Подофицири:

Берак Ф. Алоиз, жандармерискн наредник; Гогић М. Драгутин, жандармерски наредник; Комбрадта Ј. Ђорђе, жандармерски водник; Недовић Л. Милан, жандармерски наредник; Блажовић М. Васо, жандармерски наредник; Булаћић Б. Александар, жандармерски наредник; Радовић М. Мишан, жандармерски наредник; Шабан Н. Радоје, жандармерски наредник; Вучић Д. Станиша, жандармерски наредник; Вујновић Г. Драго, жандармерски наредник; Томић М. Бошко, жандармерски поднаредник; Горшчет Ј. Франо, жандармерски наредник; Томовић Ј. Томо, жандармерски поднаредник; Радуловић Ј. Никола, жандармерски поднаредник; Кнежевић Ј. Вучина, жандармерски поднаредник; Томовић Ј. Милета, жандармерски поднаредник; Вујовић Радуле, жандармерски поднаредник; Виторовић Б. Ђорђе, жандармерски наредник; Бановић О. Адем, жандармерски наредник; Мојровић Б. Јован, жандармерски наредник; Петровић К. Милисав, жандармерски наредник; Микић Т. Богић, жандармерски наредник; Антовић П. Велимир, жандармерски наредник; Шћепановић Р. Секуле, жандармерски поднаредник; Мрановић С. Јован, жандармерски наредник; Биговић В. Душан, жандармерски поднаредник; Вулић В. Крсто, жандармерски наредник; Петровић Ф. Бошко, поморарски наредник I класе; Новковић Ф. Велимир, жандармерски наредник; Штакић П. Никола, жандармерски наредник; Лазић Р. Радомир, жандармерски наредник; Радуновић М. Петко, жандармерски наредник; Мартиновић С. Новак, војни музичар III класе; Вуковић Р. Мијат, жандармерски наредник; Шћепановић Радован, жандармерски наредник; Дејић Отто, жандармерски наредник; Обрадовић М. Филип, жандармерски наредник; Петровић П. Сретен, наредник I класе; Бећир Б. Мило, жандармерски наредник; Туфекчић А. Гајо, жандармерски наредник; Перовић П. Димитрије, жандармерски наредник; Ровчанин Г. Вукашин, музичар III класе; Јаћић М. Радисав, жандармерски наредник; Павловић М. Марко, жандармерски наредник; Спалевић Новица, жандармерски наредник;

3) Војни чиновници:

Мијачић П. Радосав, грађански чиновник или војне администрације X групе; Кујовић К. Ђоја, војни војни чиновник IV класе.

Важно за пенсионере и инвалиде

Финансиска делегација у Подгорици издала је свим Пореским управама нарефење да за пјачу, матерјалну и моралну, одговорног благајника и друге Пореске управе, не надају пенсионерима и инвалидима њихове мјесечне привилежности другим лицима, ако она не буду била снабдјевена са пуномоћјем и пуномоћјем надатим једино од среског суда. Сваког мјесеца ја ово пуномоћје треба приложити и оиначено уверење дотичне општине да је корисник — пенсионер или инвалид у животу.

За уходјене и интервјене довољно је уверење надато од стране италијанских власти.

У мјесни збјрани

Среска сврјетник за град Цетиње набрајао је, под пјецјеу казне, сообраћај аутомобилима, колима, бициклима и другим возилима Његошевом улицом.

Приредбе за грађанство

У току лета приређиваће се ове представе за грађанство у градјевском парку под ведрим небом:

1) Позоришна представа: сваке суботе у 20:30 сати;

2) Позоришна представа за дјецу: сваке друге и четврте сриједе у 18 сати;

3) Биоскопска представа: сваког првог и трећег понедјељника.

Петровданска литија на Цетињу

Цетиње је и ове године свечано прославити Петровдан.

Архијерејску службу служиће Његово Високопреосвештенство митрополит црногорско-приморски Госп. Јоанникије, манастирској јеоен. Почетак у 8 сати. Послије службе божје, у 9:30 сати формиће се пред манастиром литија, која ће у молитвеном току проћи кроз град. По повратку, пред манастиром ће се читати св. јеванђеље.

Од богослужбог грађанства Цетиња с правом се очекује, да ће бројним присуством у светом храму Божјем на молитви и учешћем у литији дати доказа своје непоновиве и чисте вјере Светосавске.

ВИДОВДАН У КОТОРУ

Његово Високопреосвештенство митрополит црногорско-приморски Господин Јованикије на Видовдан служиће у Котору литију, уз молитве и парастос и одржаће пригодну проповијед.

КРАТКЕ ВИЈЕСТИ ИЗ ПАЉАВЕ

О Духовима је манастир св. Тројице прославио свој слави. Многимо сенјема са села и из града је хрлило свјетлом сјечном, јечном слатком колјем и латурјијо коју је служио колјер ово старо српског манастира. Послије службе Божје народ се вино одбалазо у порти и околним манастирске сјенице да саме ноћи.

—:—

Многобројне избјеглице из Фоче и Чајнича, које су, пријеком пјешачког пута, наше увјечиле у Пљевљима, сада се вјешто избјеглице својим кућама. Пљевалско грађанство је на сво предмет нашоме барјаку у Пљевљима показало ону добровољности и брижљиве, на разним приликама увјеклано потврђено оне нарјеговјаницје.

—:—

Прије дан мјесеца престао је да ради „Пљевалски Вјесник“, водећи локални лист среза Пљевља.

—:—

Почели су пјевати у гимназији. Како читаво друго полугодиште ово ученичке шкоуоу гимназије није радило, већ је само послједњих двије мјесеца одиграно свјетлом пјевачко, ајде су професори само задавали лекције ученицима нијо је у ово сиса јеванте недјеље ово пјевачка школа, но, ја сада ученици на разредним пјевачима добиваа извјесне годишње оцјене. Послије одиграних пјевачких часова, ученике ниже и више чјечаке пјевати. Услед осиудице у математичкоа особу пјевачки предмети нијесу уопште обрађивани. У свему пјевачке преко 300 ученика и ученица свих разреда.

—:—

Услед недјелног комјесјачког пјевачко пјевачке школе пјевачке се сте вина ајде пјевати у двору са села на градску пјацу. Народно, пјевачки, у знаку свечаке, ајде се сада сер пјевајте ајде, а ја ћу вјерно, вјерно ти, пјевачки 21—23, пјевачка 25 лира чиа. Ако је пјевачки сер најјачарјиа пјевачка крај, пјевачка је знаоо пјевачки пјевачки и пјевачки, пјевачки пјевачки и пјевачки.

—:—

*Пјевачки пјевачка пјевачка пјевачка

13 јули 1941 године

У ЧЕМУ ЈЕ БИЛА НАША ГРЕШКА

Прошла јула, протекла је друга година од дана када је Централни комитет комунистичке партије Југославије дао своје политичке новостима, дао налог за почетак борилачких акција на територији бивше Југославије против италијанско-немачких оружјних трупа. 13 јули, прошле 24-ти мјесец, како је ком. партија Црне Горе потврдила по налогу Цент. комит. почела са борилачким акцијама, које су се наприје огледале у прикупљању слободарских снага, прикривеним припремама за групне усмјерене нападе непријатељских колона, добијању и чишћењу оружја, чувањем и сакривању оружја, намјера и подјелама.

При анализиј анализ овога датума у мјесецима сада за истом тамо заслужено пјесмо и да кроз објективно гледање времена које је претходило и које се суочило са овим датумом, укажемо на основне узроке, који су на условљавали и који су створали његовог касније непрекидности.

Комунистичка партија Југославије, као и сва друга ком. партије разних европских и камеровренских земаља, поставиле је себи у задатак да прво дана освајања, као и свако друго обрати, по чијем је мишљењу система реакционарног, и за...ног... диктатурског пролетријата... борбе за... ...ног... ...ног... ...ног